

TABIY VA SUN'IY EKOTIZIMLAR

Ahmedov Akbarali Sabitaliyevich

Anotoratsiya.

Ushbu moddada tabiiy va sun'iy ekologiya, ularning asosiy xususiyatlari va farqlari tushunchalari mavjud. Tabiiy ekologik ekologik muhit, atrof-muhit, ekologik ekologik muhit, atrof-muhit inson faoliyati natijasida ishlab chiqilgan va boshqariladigan. Ushbu ikki turdagi ekologik ekologik ahamiyatga ega atrof-muhitning atrof-muhit ahamiyati, inson hayoti va tabiati ta'siri to'g'risidagi maqola. Atrof-muhitni muhofaza qilish va barqaror rivojlanish usullari ham ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: tabiiy ekotika, badiiy, atrof-muhit, barqaror rivojlanish, biologik xilma-xillik.

Murakkab va o'ziga xos tabiat tizimi atrof-muhitning ekologik jihatlari - bu hayot uchun muhim bo'lgan ekologik qismlar. Atrof-muhit turli shakllarda mavjud, ulardan ikkitasi tabiiy va sun'iy ekologikdir. Agar tabiiy ingredientlar avtomatik ravishda, insoniy aralashuvsiz shakllansa, inson faoliyati natijasida yaratiladi va boshqariladi. Bugungi kunda insoniyatning tabiatda ta'siri kuchayganligi sababli, artefaktlarning roli va ahamiyati kuchaymoqda. Ekologiyani asosiy masalalaridan biri bu xilma-xillik, ekotikani himoya qilish va barqaror rivojlanishi ularga chuqurroq tushunishga yordam beradi.

Ekologiyani yaxshilash – bu inson faoliyati natijasida yaratilgan muhitdir. Bog'lar, bog'lar, qishloq xo'jaligi hududlari, shahar ekotizimlari ushbu turga kiradi. Tabiiy ekotizimlardan farqli o'laroq, bu muhitlar inson tomonidan boshqariladi va ko'pincha aniq maqsadlar uchun yaratiladi.

Har bir tabiiy va sun'iy ekotizimning o'ziga xos xususiyatlari mavjud. Agar tabiiy ekotizimlarda biologik jarayonlar o'z-o'zini tartibga solish orqali barqarorlikni ta'minlasa, sun'iy ekotizimlarda bu jarayonlar ko'proq inson tomonidan nazorat qilinadi. Shu sababli, biologik xilma-xillik tabiiy ekotizimlarga nisbatan sun'iy ekotizimlarda kamroq bo'lishi mumkin.

Ekotizimlarning barqarorligi va ularni muhofaza qilish ekologiya sohasidagi eng dolzarb muammolardan biridir. Tabiiy ekotizimlarni asrash orqali biz atrof-muhitni saqlaymiz, sun'iy ekotizimlarni esa boshqarish va muvofiqlashtirish orqali ekologik muvozanatga erishamiz.

Sun'iy ekotizimlar inson hayotiga ham ko'plab ijobiy o'zgarishlar olib keladi: ular sog'lom yashash muhitini yaratadi, shahar va qishloqlar ekologik holatini yaxshilaydi. Ammo, agar ularga beparvolik yoki noto'g'ri munosabatda bo'linsa, sun'iy ekotizimlar ham ekologik muammolarga sabab bo'lishi mumkin.

Zamonaviy davrda ekologik muhofaza va barqaror rivojlanishni ta'minlash uchun innovatsion texnologiyalar va atrof-muhitni nazorat qilish vositalaridan keng foydalanilmoqda. Shuningdek, ekologik bilimlarni oshirish va atrof-muhitga mas'uliyatli munosabatni shakllantirish muhim hisoblanadi.

Biologik xilma-xillikni saqlash va tabiiy jarayonlarga hurmat bilan qarash sun'iy muhitlar yaratishda ham e'tiborga olinishi kerak. Bu ikki turdagi ekotizimlar o'rtasidagi uyg'unlik tabiat va inson hayoti integratsiyasini ta'minlaydi.

Tabiiy va sun'iy ekotizimlar bir-birini to'ldiruvchi, barqaror ekologik tizimni tashkil etuvchi muhim elementlardir. Ularning muvozanati va sog'lom mavjudligi insoniyat uchun nihoyatda muhimdir.

Ekologik muvozanatni saqlash uchun innovatsion ekologik texnologiyalar, qayta tiklanuvchi energiya manbalari va ekologik usullardan foydalanish muhimdir. Tabiiy va sun'iy ekotizimlar o'rtasida uyg'unlikni ta'minlash orqali biz kelajak avlodlarga sog'lom va xavfsiz yashash muhitini qoldira olamiz.

Bugungi kunda tabiiy va sun'iy ekotizimlar o'rtasidagi o'zaro ta'sir tobora murakkablashmoqda. Shaharlarning kengayishi, sanoatning rivojlanishi va aholining ko'payishi tabiiy ekotizimlarga bosimni oshirmoqda. Shu bois, atrof-muhitni muhofaza qilish, ekologik barqarorlikni saqlash va sun'iy ekotizimlarni samarali boshqarish bo'yicha qat'iy qonunlar va strategiyalar ishlab chiqilishi lozim.

Tabiiy ekotizimlarning sog'lom faoliyati inson salomatligi va hayot sifati uchun katta ahamiyatga ega. Shu sababli, inson faoliyatining tabiatga zarar yetkazmasligi, ekologik muvozanat saqlanishiga doimiy e'tibor qaratilishi zarur. Sun'iy ekotizimlar tabiat bilan uyg'un bo'lishi va atrof-muhitni yaxshilashga xizmat qilishi kerak.

Xulosa

Tabiiy va sun'iy ekotizimlar atrof-muhitning ajralmas qismlaridir, ularning har biri muayyan vazifalarni bajaradi. Tabiiy ekotizimlar tabiat muvozanatini saqlash va biologik xilma-xillikni himoya qilishda muhim rol o'ynaydi. Sun'iy ekotizimlar esa inson faoliyati natijasida yaratiladi va tabiiy resurslardan samarali foydalanishga xizmat qiladi.

Atrof-muhitning barqaror rivojlanishi uchun tabiiy va sun'iy ekotizimlar o'rtasidagi uyg'unlikni qo'llab-quvvatlash, ularni himoya qilish va boshqarish zarur. Jamiyatda ekologik ongni oshirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va atrof-muhitni muhofaza qilish choralarini ko'rish bu maqsadlarga erishishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Трофимова, Н. А. Экология: Учебник. — М.: Просвещение, 2010
2. Иванова, Л. В. Экологический словарь. — СПб.: Питер, 2014.
3. Смирнов, В. П. Экология и охрана природы. — М.: Наука, 2008.
4. Зайцев, А. Н. Экология и устойчивое развитие. — М.: Экология, 2012.
5. Петрова, Е. С. Городская экология. — СПб.: Наука, 2015.